

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Fő tér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
színes betűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmenték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

Az ellenzék válaszuton.

— aug. 7.

Egy a maga nemében egye-
dül álló válságnak szemtanui most
mindazok, a kik tárgyilagosa ké-
pet tudnak az eseményekből al-
kotni s kiknek itéletét az indu-
latok és jelszavak lármája meg
nem téveszti. Az emberek világ-
szerte megszokták, hogy a poli-
tikai híradások kormányoknak
vagy uralmon lévő pártoknak
válságait jelentik s mélyebbre
ható érdeklődést is ily válságok
szoktak kelteni. Most nálunk az
a ritka eset következett be, hogy
az ellenzéki pártok krízise fog-
lalkoztatja a közvéleményt, az
ellenzéki pártok jutottak oly ne-
hez helyzetbe, melyből csak ál-
lamférfiúi bölcsesség mentheti ki
őket. Káröröm és guny nélkül
állapítjuk meg a tényt, mert hi-
szem egy hivatása magaslatán álló,
hivatását az állam egészségének ja-
vára betöltő ellenzék működését
mi is kívánatosnak tartanók.

Nem is akarjuk most az előz-
ményeket bővebben firtatni s nem
is keressük az ellenzék ama su-
lyos tévedéseit, a melyek őt a
mai kritikus helyzetbe sodorták.
Csak ujólag megállapítjuk a tényt,
hogy az ellenzéki pártok az egyik
csoportnak végleges harca követ-
keztében oly helyzetbe sodródtak,
melyből egyelőre még semmi
irányba kivezető utat nem talál-
nak. Dacára annak, hogy elitél-
ték az obstrukciót, mégis a fejlé-
mények során egy oly szélső-
séges s egyben lehetetlen és
kilátástalan harcba keveredtek,
a melyet tovább folytatva csak
ujabb és lehetetlenebb helyzetbe
juthatnak.

Válságos helyzetüknek egyik
nevezetes oka, hogy nem a saját
erejükbe, hanem csak a tul-
nyomó munkapárti többség vélt
gyengeségébe vetették volt bizal-
mukat. Akár kimeríthetetlennek
hitték a munkapárt türelmét, akár
annak belső szakadására számí-
tottak a harc folyamán, megfe-
ledkeztek arról a legfontosabb
igazságról, hogy végzetes küzde-
lembe csak a saját erejének biz-
tos tudatával mehet az, a ki győ-
zelmet akar.

Természetes tehát, hogy csa-
lódniok kellett. S épp oly termé-
szetes, hogy minél erősebb volt
csalódásuk, utólag annál hango-
sabb panasszal és váddal kellett

illetniök a cselekvés terére lépett
munkapártot azért, mert az ere-
jével élni akart is, tudott is a
törvényhozás működésének s ez-
zel együtt az állami szuvereni-
tásnak megmentése érdekében.
S természetes, hogy csalódásuk
tudatában fájdalmas balsikerüket
ugy kellett feltüntetniök, mint
egy az ország alkotmányosságát
ért szerencsétlenséget s tovább
kellett haladniök a rájuk annyira
nehéz, mondhatnók, tövises uton.

Es ezen az uton tovább ha-
ladva, elérkeztek mai válságos
helyzetükhöz. Bármily figyelem-
mel olvassuk is bármily rendű és
rangu megnyilatkozásait, a kilá-
tástalanság és benső meghason-
lottság hangjain kívül mást alig
hallhatunk. A legkomolyabbak
nyíltan bevallják, hogy a restitu-
cióról szó sem lehet, más kivezető
ösvényt meg nem tudnak pártjaik
számára. Mások még tovább foly-
tatják ugyan az állítólagos harci
tűz szítását, de ezek még kevésbé
tudnak az ellenzéki harcnak utat
és célt jelölni s erőt adni. Leg-
főbb ismét csak a munkapárt
gyengeségére számítanak, abban
akarnak meghasonlást előidézni,
a mi ujra csak csalódásra kell
hogy vezessen. Vannak olyanok
is, a kik az ellenzéki erőszaknak,
illetve zajos tüntetésnek ujból
való felélesztését hirdetik, de nyil-
vánvaló, hogy ezek legkevésbé
biznak saját szólalukban. Hiszen
világos, hogy ilyenü akció csak
az esetben boldogulhatna, ha a
munkapárt gyöngeségével állana
majd szemben. Tehát az efféle
terv is abban az eredendő hibá-
ban szenved, hogy nem a saját
erejében bizakodik. A munkapárt
s a kormány gyengeségére pedig
hogy is számíthat, holott annak
erejét már megismerte s holott
arra most még fokozott kötele-
ség és hivatás járul a nemzet
számára kivívott parlamenti mun-
kalehetőség sértetlen fenntartásá-
ra s korszakos reformok megal-
kotására.

Bármily uton próbálkozik te-
hát az ellenzék, ha az elvek har-
ca helyett sérelmi politikát szándé-
koznak tovább folytatni, csak még
fokozná kilátástalanságát. Minden
számottevő ellenzéki politikus
ennek immár teljes tudatában van,
s most az a kérdés, vajjon ebből
a belátásból kellő elhatározások

szűrődnek-e majd le a még hát-
ralevő nyári napokban. Ehhez nem
kell más, csak őszinteség a nem-
zettel szemben, de talán még az
sem: csak őszinteség önmagukkal
s a saját politikai hibeikkel szem-
ben. A maguk okozta válságuk-
ból, melyet azzal idéztek fel, hogy
mások gyengeségére számítottak,
csak úgy bontakozhatnak ki, ha
komolyan számot vetnek a saját
erejük korlátozott voltával és
csak azon speciális érdekek ará-
nyában, amelyeket képviselnek,
akarják erejüket kifejteni.

Gyors ajánlat

az új laktanya építésére.

Egy életmes vállalkozó,
Tóásó Pál fővárosi mű-
építész kipuhította, hogy
Ujhelyben alighanem egy
új gyalogzredet helyez-
nek el s máris ajánla-
tot tett az új laktanya
tervezésére.

Kedvező auspiciumok.

— aug. 7.

Érdekes előjele mutatkozik an-
nak, hogy Sátoraljauhely város régi
óhaja, melynek teljesedése körül már
nem egyszer érte a várost keserű
csalódás, most végre igazán meg fog
valósulni. Az ilyesmit rendszerint az
üzleti élelmesség szokta leghamarább
megérezni s mi igen valószínűnek
tartjuk, hogy annak az ajánlkozó le-
vélnek, mely tegnap a városhoz ér-
kezett igen komoly realis alapja van.
Már tudniillik annyiban, hogy az
ajánlkozó cég, mely bizonyára éber
figyelemmel kíséri s összeköttetései
révén könnyen meg is figyelheti a
miniszterium terveit, biztos tudomást
nyert arról, hogy Ujhely a katonaság
idehelyezésére nézve komolyan kom-
binációba vétetett.

Tóásó Pál fővárosi építész, aki
levele szerint főleg laktanyák terve-
zésével és építésével foglalkozik, aján-
latot tett a városnak, hogy őt bizza
meg az új laktanya tervezésével, sőt
már mint valami befejezett dologról
ír a laktanya ügyében megtartandó
vegyes bizottsági tárgyalásról is,
amelyre meghívót kér a város szakér-
tőjeként. Hát itt még épen nem tar-
tunk, de mi is reméljük, hogy miha-
mar rá fog kerülni erre a sor. Persze,
ekkorra már lesz a város előtt más

oldalról is ajánlat bőven, amelyben
majd válogathat, hogy a terveket ki-
vel készíttesse el. A fővárosi építész
ajánlata tehát most még mindenestre
időelőtti, Levelét azonban érdemes-
leközölni, mint érdemes dokumentu-
mát s biztató előjelét, hogy Ujhely
most az egyszer a katonaság idehe-
lyezésére nézve komolyan előtérben
van. Ime a levél:

Tekintetes Városi Tanács!

Az új véderőtörvény életbelépte-
tésével több laktanya építése válik
szükségessé. Hogy ezen új lakta-
nyák hol helyeztessenek el, az meg-
közelítőleg ki van jelölve.

Igy tervbe van véve az is,
hogy Sátoraljauhely városában
új laktanyát kell építeni.

A laktanyák építése rendes kö-
rülmények között a város pénzügyi
megterhelésével jár. És ez a meg-
terhelés csak akkor kerülhető el,
ha az építkezés műszaki munkáit,
nevezetesen a tervezést és a lakta-
nya jövedelmezőségét olyan építész
szerkeszti meg, aki a laktanya ter-
vezésében kiváló jártassággal, bir
és a katonai szabályokat a legap-
róbb részletkéig ismeri.

E tekintetben én már egy év-
tizeden át bőséges gyakorlatra tet-
tem szert, s a legutóbbi időben is
különösen behatóan tanulmányoz-
tam e kérdést. Így én terveztem
a ceglédi közös huszár laktanyát,
most tervezem a zalaegerszegi hon-
véd lovassági és a verseci honvéd
tüzérségi laktanyát. És mindezek-
nél a laktanya építés nemhogy a
város pénzügyi megterhelésével
járna de a karbantartás költsége is
fedezetet nyer.

Ezen sikeres credményü mun-
kám bátorít arra, hogy szolgálato-
mat felajánljam és tisztelettel kér-
jem, hogy a város által építendő
laktanya tervezési munkájával en-
gem megbizni, valamint az ezen
ügyben tartandó helyi vegyes bi-
zottsági tárgyalásra, — a városi
mérnökön kívül, — a város tervező
szakértőjeként engem meghívni méltó-
tasság s vagyok mély tisztelettel

a Tekintetes Tanácsnak

Budapest, 1912. aug. 5-én.

Alázatos szolgálója:

Tóásó Pál,
építész.

Az ajánlattal a tanács ezidőszé-
rint még természetesen nem foglal-
kozik érdemlegesen.

Itt említjük meg, hogy Farkas
Andor polgármester a napokban lé-
pett levélel érintkezésbe Kazy Jó-
zsef földművelésügyi államtitkárral,
Ujhely országgyűlési képviselőjével,
felkérve őt, hogy az augusztus má-
sodik felében a honvédelmi minisz-
ternél tisztelegő ujhelyi küldöttség
súlyát részvételével emelje.

Cipő Ocasió!

Előre haladt
idény miatt
A divatnak alávetett cipőket
minden árban kiárúsítja

mélyen leszállított árak!
FÖLDES FERENC czipőáruháza
Sátoraljauhely, Fő tér

A lóp legendája.

Ének a Halaska című mocsár körül keletkezett hírlapi mondatköltségetről s ennek szomorú szétfoslásáról.

I.

Bocsánatot kell kérnünk olvasóinktól, hogy még egyszer visszaélünk türelmükkel a Halaska című hallatlanul unalmas és közérdektelen ügy kapcsán. E szíves bocsánatuk fejében visztör mi loyálisan elismerjük, hogy már akkor nagyot hibáztunk, amikor egyáltalában belebocsátkoztunk ennek az ügynek hírlapi tárgyalásába; a midőn egy pillanatra magunk is beleszédültünk abba a frázis-zuhatagba, amellyel helyi laptársaink ez ügyet napvilágra hozták. Valóban, bevalljuk hogy mi, akik már oly sokszor voltunk csendes szemlélői annak, hogy minő magúsi ügyességgel növeszti egyik-másik kollegánk szemlátomást elefánttá a szunyogot, hogy a hegyeknek minő lázas vajadásából születnek meg az ő bábáskodásuk mellett újra és újra neveltséges egérké: most az egyszer magunk is részt vettünk egy ilyenfajta hírlapi „szenzáció“ hangversenyében. De hát ki mondhatja el magáról, hogy állig vértézve van a szavak költészete és a teremtő fantázia szépséges, délibábos álomképei ellen? A „Magszűnt a törvények uralma Zemplénben“ és más hasonló gyönyörű szép címek, (természetesen plakátbetűkből kiállítva), az öt hasábos, — vastagított betűkkel bőven megspékelt és ritkított sorokkal szedett — tudósítások, *egvszer csak egyetlenegyszer*, nekünk öreg rókáknak is annyira imponáltak, hogy jónak láttuk az ügygyel a magunk olvasóközönségét is megismertetni. S ime ennek is az lett a vége, hogy most bocsánatot kell kérjünk, amiért ilyen jelentéktelen, érdektelen, közérdektől részben *nem is vitás, hanem teljesen eldöntött*, és pedig rég eldöntött ügygyel untatjuk olvasóinkat.

II.

A Halaska mocsár körül szőtt legendakör éltető homályában kegyetlen világosságot teremt a 3977/1911 számú közigazgatási bizottsági határozat s egyuttal érdektelen aktává süllyeszti az egész szenzációt, melyet pedig oly jobb ügyhöz méltó buzgalommal s olyan, még bennünket is megrázkéztető újságírói raffinériával költöttek ki tisztelt laptársaink. Mert ugyan kit érdekel tovább az ügy, a mikor kétséget kizárólag megbizonyosodik, hogy semmiféle hatóság, sem senki más nem akarta Schiller Kálmán járásbíró urat hallatlan törvénytelenül elmozdítani a maga jogaiból kiforgatni. Amikor épen ellenkezőleg, az ő dolga az összes fórumok által egybehangozva s a legtörvényesebben elintéztetett, még pedig oly módon, hogy jogerősen kimondották: a Halaska *nem önálló vadászterület*. Amikor tehát kétségtelen, hogy ehhez a Halaskához sem lehet másnak joga, mint a város többi vadászterületeit bérlő vadászársaságnak. Amikor nyilvánvaló, hogy sem e mocsár tulajdonosának, sem bérlőjének ehhez a területhez, mint vadászterülethez semmi köze. Amikor az igazságérzet, az irott jog és a hatóságok rendelkezései a legszebb összhangban rendezték a Halaska dolgát. Nos, ami-

kor mindez így van, azt kérdezzük, hol a szenzáció? Mert az a tény, hogy Schiller Kálmán járásbíró ur mindezek ellenére, mint Arany János magyarjai a fülemülehez, göresösen ragaszkodik ahhoz, hogy a Halaskán ő vadászék, ez nem szenzáció. Ez neveltséges kis egérke.

III.

A közigazgatási bizottság, mint végső fórum, Németh Nándornak, a Halaska tulajdonosának és Schiller Kálmánnak, a Halaska bérlőjének felelőssége folytán a múlt év május havában döntött jogerősen a Halaska dolgába. Ime ez a döntés:

3977. sz.
1911.

Az iktatvány tárgya:

A Németh Nándor-féle „Halaska“ nevű vadászterületi jellegének megállapítása.

Olvastatott a sátoraljaujhelyi vadászársaság panasza, ezzel egyidejűleg olvastatott Sátoraljaujhely város polgármesterének 4103/911. sz. véghatározata, a vármegye alispánjának 10793/911. sz. véghatározata, végül Németh Nándor és Schiller Kálmán sátoraljaujhelyi lakosoknak a véghatározatok ellen beadott felelősségei.

A vármegye közigazgatási bizottsága Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterének 4103/911. sz. a. hozott véghatározatát, melylyel kimondotta, hogy a Németh Nándor féle „Halaska“ dűlőben fekvő 39 kat. hold 103 □ öl kiterjedésű mocsaras tó önálló vadászterületet nem képez, nemkülönb a vármegye alispánjának ezen véghatározatot helybenhagyó második fokú véghatározatát, Németh Nándor és Schiller Kálmán felelőssége következtében felülbírálat alá vevén, úgy az első, valamint a második fokon hozott véghatározatokat a felelőssége elutasításával indokainál fogva és még azért is helyben hagyja, mert a vármegye közigazgatási bizottsága a rendelkezésére álló ügyiratok alapján meggyőződést szerzett arról, hogy az e tárgyban hozott véghatározatok az 1883. évi XX. t.-c. 2. §-ban foglalt rendelkezéseknek mindenben megfelelnek. Felelőssége azon állítása tehát, hogy az I. és II. fokú véghatározatok a fennálló törvényes kelleketeit nélkülözik, a valóság-nak meg nem felel.

De nem felel meg a valóságnak azon állításuk sem, hogy a kérdéses tó vadászterületi jellege évekkal ezelőtt már megállapított, amit igazol a sátoraljaujhelyi járás főszolgabírójának a vármegye alispánjához intézett 2691/911. sz. jelentése.

Végül nem volt figyelembe vehető az ügy érdemi elbírálásánál befolyással különben sem bíró az a kifogás sem, hogy a sátoraljaujhelyi vadászársaság volt elnöke Sátoraljaujhely város tanácsa által 1911. évi január hó 28-án felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint az ügy tárgyalásának megszüntetését kérelmezte. Mert eltekintve attól, hogy a vadászterületek jellegének megállapítása nem az érdekeltek jogfenntartása vagy joglemondásától, hanem attól feltételeztetik, hogy vajjon bir-e a kérdéses terület ama kelleketeivel, melyeket a fennálló törvény rendelkezései előírnak; de különben is a társulat a kérdéses területhez való jogáról le nem mondott, mit a sátoraljaujhelyi vadászársaság jelenlegi elnökének, dr. Löcherer Lőrinc urnak 3977/911. sz. a. nyilatkozata, — mely szerint a vadászársaság közgyűlése volt elnökét a fentebb érintett nyilatkozattelre a jegyzőkönyvnek ta-

nusága szerint fel nem hatalmazta, — igazol.

Ezen véghatározatról Németh Nándor és Schiller Kálmán sátoraljaujhelyi lakosok tudomásul vétel céljából, nemkülönb (dr. Löcherer Lőrinc, a sátoraljaujhelyi vadászársulat elnöke azzal értesítettnek, hogy ezen véghatározat ellen további felelősségnek helye nincs. A tárgyatok Sátoraljaujhely város polgármesterének további megfelelő eljárás céljából kiadtnak.

1911. május 7.

Meczner Gyula sk., Dókus Gyula sk.
főispán. alispán, előadó.

IV.

E jogerős határozattal az ügynek az a része, mely legalább némileg közérdektől, — hogy t. i. kinek van joga a Halaskához, Schiller Kálmán-e vagy a vadászársulatnak, — oly világosan el van döntve, hogy erről ezek után csevegni sem lehet. Az ügynek másik része, — amely azonban a nagy közönséget már igazán nem érdekli, — hogy a Halaska vadászterület bérbeadása felelőssége alatt áll, amely még nincs elintézve. Bár egész világosan előre lehet látni, hogy ez a dolog hogy fog végződni, mert a törvény kétséget nem tűrően kimondja, hogy az időközben felszabadult községi vadászterületek annak adandók bérbe, aki a község többi vadászterületeit bérlő, (ez pedig a jelen esetben tudunkkal nem Schiller Kálmán); mégis az ügy e részéről nem akarunk a végleges döntés előtt bővebben írni; — ép úgy azokról a feljelentésekről sem, melyeket a járásbíró ur a vadászársulat egyes tagjai ellen tett s melyeknek végső sorsa az elmondottak után szintén nem lehet kétséges.

V.

Nem kérhetünk elégszer bocsánatot olvasóinktól, amiért hasábjainkat erre a szunyog-históriára pazaroltuk. De ha egyebet nem, annyit mindenesetre mulatságosan dokumentál ez a kis történet is, mint lesz szeretett szűkebb hazánkban a legapróbb fülemüle pörből is oly gyakran valóságos — vérvád.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Városi közgyűlés előtt. A jövő héten több fontos ügy elintézése végett tanácskozára gyűl össze Sátoraljaujhely város képviselőtestülete. A polgármester most dolgozik a tárgyszorozat összeállításán.)

(Négy pályázat. Két körorvosi és két segédjegyzői állásra hirdettek most Zemplénvármegyében a járási főszolgabírók pályázatát. A megüresedett állások sorjában a következők: Nemes Sándor gálszécsi főszolgabíró hirdette meg a körorvosi állásokat, és pedig az egyiket Cselejben, a másikat Parnón. A javadalmazás mindkét állásban 1600 korona fizetés, 600 korona utiátalány, továbbá Cselejben 600, Parnón pedig 800 korona lakpénz s természetesen a rendes látogatási díjak. A kérvények beadásának határideje mindkét állásra nézve augusztus 31.)

Dr. gróf Hoyos Viktor mezőborezi főszolgabíró a viravai segédjegyzői állásra hirdet pályázatot, mely már holnap, aug. 8-án jár le.

Végül Bencsik István bodrogközi főszolgabíró a bodrogzentési körjegyzőségben megüresedett segédjegyzői állásra nyitott pályázatát aug. 17.-i határidővel.

A forumról.

Uj sportegyesület Ujhelyben. Az ujhelyi kereskedelmi alkalmazottak vasárnap délután népes értekezletet tartottak, amelyen nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy megalakítják a maguk sportegyesületét, melyben méltó otthont akarnak adni, nemcsak a népszerű football-játéknak, hanem az egészséges testedzés más ágának is. Az értekezleten megjelentek nagyrésze nyomban alá is irta az új egyesületbe rendes tagul való belépési nyilatkozatot, sőt a megállapított tagsági díjakat is azonnal lefizette. Azóta is egyre tartanak a belépések, úgy, hogy rövid idő alatt valószínűleg az összes ujhelyi kereskedelmi alkalmazottak együtt lesznek az egyesületben. Ez annál öröndetesebb, mert mindezeidig még sohasem sikerült Ujhelyben a kereskedelmi pályán működő ifjúságot egy egészséges és hasznos egyesülésben tömöríteni. A mint tudjuk, a főnökök is igen jó szemmel nézik alkalmazottaik helyes törekvését s valószínűleg igen kevés kivétellel be is lépnek pártoló tagokul az egyesületbe, amire szükség is van, mert az új egyesület csak a kellő anyagi erő elérésével fejthet ki eredményes munkásságot. Az egyesület vasárnap tartja első közgyűlését, a melyen alapszabályait megalkotja, tisztikarát s szakosztályait megválasztja.

Az ujhelyi telefonközpont reformja.

A Zemplén hasábjain több ízben szóvalattuk, hogy az ujhelyi telefonközpont fejlődése nem tartott lépést a forgalom emelkedésével s emiatt a közönségnek sokszor van alapos panaszaokra oka. Más oldalról és más lapokban is felhangzottak ezek a panaszok, mindenkor annak hangsúlyozásával, hogy senkiesem a telefonszolgálatot ellátó személyzetet okolja, a mely a lehetőséghez képest a legjobban végzi nehéz és kimerítő munkáját, hanem a bajt mindenki abban látja, hogy a központ nem rendelkezik a forgalomnak megfelelő felszereléssel, így elegendő kapcsoló szekrényekkel s a munkaerőt is szaporítani kellene.

Mint örömmel értesülünk, most mindezeket a posta hivatalosan is elismerte s a bajok szanálására az intézkedéseket megkezdte. A napokban Fazekas kassai postatitkár meglátogatta az ujhelyi postát, egyenesen azzal a küldetéssel, hogy a telefonmizériák dolgát megvizsgálja. A postatitkár megállapította, hogy a panaszos megjegyzések nagyjában helyesek, hogy a munkaerőt szaporítani s a felszereléseket tökéletesíteni kell. Az előbbire nézve máris intézkedés történt: egyelőre egy kiegészítő munkaerő fog dolgozni a telefonközpontban. Ez természetesen még nem gyökeres segítség; a bajok csak akkor fognak teljesen elmúlni, amikor a központot az eddigi kapcsolószekrények mellett egy multimax kapcsolószekrényrel is fel fogják szerelni. Ez azonban még egy félévig késik, és pedig csupán technikai okokból. Ugyanis a dolog úgy áll, hogy ennek beállítása végett szükség van a telefonközpont helyiségének kibővítésére. És pedig azzal a lakosztályal akarják a központot kibővíteni, mely ez idő szerint még magánlakásnak van bérbeadva; mihelyt ez megüresedik, — s ez

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz.

a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű bái és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.

Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

egy félév múlva fog megtörténni, — kibővíti a központot s beállítják a multimaxot. Akkor aztán már jó soruk lesz az újhelyi telefonelőfizetőknek.

Addig pedig, még egy kis türelmet kér a közönségtől a posta vezetősége, mely a legjobb indulattal s készséggel akarja teljesen megjavítani az állapotokat, de egyelőre még technikai akadályokkal küzd. Ha tehát addig is, míg a teljes rend helyreáll, a munkaerő szaporítás mellett is előfordul itt-ott egy kis hiba, késedelem stb., legyen a közönség egy kicsit elnéző egy jobb jövő reményében s abban a tudatban, hogy telefonmizériák mindenütt vannak s nálunk remélhetőleg mindinkább enyhülni fognak.

Arra azonban okvetlenül kérjük most is a postaigazgatóságot, hogy legalább azzal, amit már most meg lehet csinálni, egy percig se késsék, — így különösen a munkaerő szaporításával, — mert a közönség ez időszereint az elég magas előfizetési díjért ugyyszólván alig kap ellenszolgáltatást.

A kereskedelmi iskola építkezése előtt.

A napokban Sarkány Ervin mérnök, a város a kereskedelmi iskola terveinek elkészítésével tudvalevőleg megbízott, értesítette a polgármestert, hogy a tervek már elkészültek, sőt egy héten belül a kiírás műveletek is készen lesznek s ezzel egyidejűleg az egész meg is érkezik a városházára. Ilyenformán a polgármester az építkezés ügyét a tervekkel és költségvetéssel együtt már a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlésen előterjeszti. Mint értesülünk a tervek már meg is tekintették Budapestén Kérészy Gyula városi főmérnök és Hönsch Dezső képviselőtestületi tag, az államépítészeti hivatal nyug. főnöke, akik a múlt napokban privát ügyekben a fővárosban tartózkodván, érdeklődésből felkeresték a miniszteriumban Sarkány Ervint s megnézték a kereskedelmi terveit. E tervek megvalósulása esetén egy igazán impozáns, gyönyörű középülettel lesz gazdagabb Újhely. Ez időszereint azonban a tervek megvalósításától még egy kicsit messze vagyunk, mert még egyáltalában nincs meg a képviselőtestületben az egyetértés az iránt, hogy felhasználják-e az iskolaépítés céljára a kiszemelt Andrassy-utcai telek egész frontját, úgy, amint azt Sarkány tervezi. Kétségtelen, hogy ez esetben az építkezés költségein kívül meglehetősen bérjövödelemről esnék el a város, mivel a csendőrség épületéből egy szárnyat le kellene bontani; viszont azonban ezen a telken másként építkezni alig lehetséges, más megfelelő telket pedig a város belterületén aligha lehet találni. A legközelebbi közgyűlés valószínűleg meg fogja adni ezekre a kérdésekre a feleletet, amelyet azonban előreláthatólag igen beható tanácskozás, nagy vita fog majd megelőzni.

HIREK.

A fenyegető rém.

— **Alispáni rendelet a kolera ellen.** — aug. 7.

Mint minden nyáron, úgy az idén is felütötte fejét az országban a kolera fenyegető réme s többek között Zemplénvármegyét is arra készítette, hogy rendeletben utasítsa a főszolgabírókat és Sátoraljauhely város polgármesterét a szükséges óvatosság betartására. Ezuttal az alföldön *Mindszenten* történt koleraeset, amely halállal végződött s erős mementóul

szolgál, hogy nyaranta sohasem lehet elég óvatossá a hatóság s maga a nagyközönség.

Thuránszky László főjegyző e tárgyban a következő körrendeletet boesátotta ki:

Miután Csongrádvármegye Mindszent községben Karkas Sándor 60 éves férfi koleraesetben halt el és a bakteriológiai vizsgálat a betegséget megállapította, felhivom Cimet, hogy kötelességemmel és erélyvel ellenőrizze nemcsak az idevágó rendeletek végrehajtását, de különösen a megbetegedési esetek leggyorsabb bejelentését is, — továbbá az esetleg Mindszent felől érkező egyéneket figyeltesse, fertőtlenítesse és azonnal jelentse be.

Az alispán szab:

Thuránszky László,
főjegyző.

Természetes, hogy semmi fenyegető veszély nincs, sőt az idén sokkal kedvezőbb a közegészségügyi helyzet, mint az előző években. A mindszenti koleraeset valószínűleg teljesen elszigetelt eset, mindazonáltal, ismételjük, az óvatosság sohasem árt s főképpen: minden gyanus, ami Mindszent felől jön.

— **Személyi hír.** Meczner Gyula főispán néhány heti tartózkodásra f. hó 5-én Gleichenberg fürdőbe utazott.

— **Előleptetés.** Gortvay Miksa dr., a miskolci üzletvezetőség orvosi tanácsadóját a vasuti orvosok statusrendezése következtében a miniszter felügyelői ranggal főorvossá nevezte ki.

— **Zemplén az orvosok vándorgyűlésén.** A zemplénvármegyei orvogyógyászati egyesület a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésén, mely f. hó 25-29-én lesz Veszprémben, testületileg vesz részt. E célból dr. Löcherer Lőrinc egyesületi elnök körlevél útján kereste meg az egyesületi tagokat.

— **Nyugalomba vonuló lelkész.** A kassai egyházmegye egyik legregibb papja, Wischán József radi plébános félbeszakítja működését. Az ősz lelkész most 85 éves s épen félévszázadja működik pályáján. Wischán József különben arról is szelvében ismeretes, hogy nemcsak egyik legidősebb, de egyik leglelkesebb hazafias érzésű tagja volt az egyházmegye papságának; még örökös magyar ruházatában is mindig kifejezésre jutatta hazafias érzelmeit. Utódja Radon Holló Ferenc segédlelkész lesz.

— **Halálozás.** Gábrly Jenő sátoraljauhelyi postai segédtsízt e hó 5-én, életének 21. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése tegnap, kedden délután ment végtbe nagy részvét mellett. Az elhunytban dr. Visegrádi János felső kereskedelmi iskolai tanár, lapunk munkatársa sógorát gyászolja.

— **A SAC. Miskolcon.** A legvérmesebb reménységgel néztünk footballistáink vasárnapi szereplése elé és most, mikor beszámolunk az eredményről, mely 6:1 a miskolciak javára, méltán szomorkodhatnánk, ha nem láttuk volna, mennyire képes egyik vagy másik irányba terelni a győzelmet a *biró pártoskodása*. Volt dolgunk részrehajló bíróval itt Újhelyben is, azonban annyi hazadogozást, oly nagymérvű elfogultságot, mint amelyet a miskolci bíró produkált, még nem láttunk. A mérkőzés első félidője roppant heves támadásokkal, erős küzdelem közben folyt le. A miskolci csapat többet támad, de védelmünk erős és a heves támadásoknak csak egy ízben lett fogantja. Az első félidő tehát 1:0 Miskolcz javára. A második félidő elején az újhelyiek kiegyenlítenek s ekkor kezdett azután a bíró működni és rövidesen öt embert állított ki különböző cimeken az újhelyi csapatból, köztük a legjobb embereinket. Természetes dolog, hogy a megma-

radt hat játékos nem volt képes a miskolciak támadásainak ellentállani s így rövidesen még öt goalt kapott. A végeredmény tehát 6:1 volna, amit azonban reálisnak elfogadnunk egyáltalán a legtávolabbról sem lehet. Sőt ezt a győzelmet, melyet egy 6 emberből álló csapat ellen vívtak ki, maguk a miskolciak sem tartják elfogadhatónak.

— **Újhelyi rendőrök bölcsesége.**

Vasárnap este verekedéssel és lövöldözéssel egybekötött nagy botrány volt a „Magyar Király”-szálló udvarán. A Bleuer-féle tánciskolából kijövő legények valamin összekaptak, összeverekedtek s hamarosan előkerült egy revolver is, amelyből egy azóta is ismeretlenül maradt legény két lövést tett. Szerencsére a lövések nem tettek kárt senkiben. A hangos botrányra előkerült két rendőr is, a kik természetesen oly kitűnően teljesítették kötelességüket, hogy a verekedők és lövöldözők szépen megugrottak, anélkül, hogy a rendőrök még csak neveiket is feljegyezték volna. Ez még csak megjárna, de a legszebb a dologban az, hogy a derék rendőrök ezek után még azt is feleslegesnek tartották, hogy az esetről szolgálati jelentést tegyenek. Valószínűleg restelltek, hogy közbelépésük teljesen negatív eredménynyel járt s jobbnak látták a feledés fátyolát borítani az esetre. Így történt, hogy az egész ügyről szerdáig benn a rendőrségen nem is tudtak s csak egy hírlapíró előadásából értesültek. Ekkor aztán elrendelték, hogy az a két rendőr, akiről nagynehezen kisorsították, hogy az esetről jelen volt, tegye meg jelentését s most aztán nekifognak az ugynevezett további eljárásnak. Ez a szép kis közbiztonsági eset jellemző a rendőrségre, amely legnagyobb részben tudatlan és járatlan emberekből áll s a melynek szakszerű kiképzése minálunk sok egyéb teendő között szintén a nagyharangra van bízva. A rendőrség államosítása előtt ez az állapot már nem is fog megváltozni.

— **Pintér Imre művésztéje.**

Pintér Imre, az országos híru baritonista, a budapesti v. Népszínház elsőrangú tagja, aki különben a sátoraljauhelyi közönségnek is kedves és becsült ismerőse, ma és holnap este két művésztélyt rendez nálunk. — A mai estély a *Színház-kertben* fog lefolyni, terített asztalok mellett, holnap, csütörtökön este pedig új programmal a *Vadászkürt-ben*. Közreműködnek Pintéren, a kitűnő művészen kívül *Parlagi Kornélia*, a vidék egyik legjelesebb szubrettprimadonája, továbbá *Szemere Gyula* elsőrangú szalonkomikus és *Kereszthy Jenő* okleveles zenetanár. Kétségtelen, hogy az estély ép oly fényes sikerrel fog lefolyni, mint Pintér tavalyi művésztéje s ép oly nagy és ritka élvezetet fog szerezni a közönségnek. A belépődíj 2 kor., gyermekjegy 1 korona.

— **A vízvezeték július havi állapota.** A mérnökség havi jelentése szerint az elmúlt hónapban a 2 Diesel-motor egész hónapban át 1127 órát volt üzemben. Gépölaj fogyasztás 89 kg, hengerölaj fogyasztás 90 kg, nyersölaj fogyasztás 4503 kg. A város egész területén 50,715 köbméter vízvezetékű vizet egy nap alatt átlagban 1690 köbméter vizet fogyasztottak. A múlt év megfelelő havában 62,393,25 köbméter vízvezetékű vizet; egy nap alatt átlagban 2,079.77 köbméter vizet fogyasztottak.

— **Révész új táncanfolyama.** Révész Imre táncanár több szülő felkérésére újabb táncanfolyamot rendez, mely e hó 12-én fog megnyitni.

Jelentkezni e napig Szabó Pál könyvkereskedésében lehet.

— **Munkács helyett Miskolcz.** A hadkiegészítési kerületi parancsnokság átirata alapján a polgármester értesíti azokat, kik augusztus hó 16-ra és 25-re lettek Munkácsra behíva, hogy miután Munkácsra a hasihagyomány megbetegedés járványszerűleg lépett fel, az augusztus 16-ra behívotaknak augusztus 17-ére, az augusztus hó 25-re behívotaknak pedig augusztus 26-ára a cs. és kir. 65. gyalogezredhez *Miskolczra* kell bevonulniok.

— **Önkéntesek az egyetemen.** A hivatalos lap közli a kultuszminiszter rendeletét az önkéntesi szolgálatot teljesítő egyetemi hallgatók kedvezménye dolgában. A rendelet az új katonai törvényre hivatkozva kifejti, hogy az önkéntesek tényleges szolgálati idejük alatt tanulmányaikat nem folytathatják. Ezzel tehát megszüntetik azt a félévi kedvezményt, melyet a kiszolgált önkéntesek tanulmányi idejébe az egyetemen beszámítottak. Kedvezményt csak a beiktatásban ad a miniszter, amennyiben az önkéntesi szolgálat előtt beiktatott hallgatóknak katonai szolgálatuk után nem kell újból beiktatni magukat. Az ösztöndíj dolgában azt a kedvezményt kapják az egyetemi hallgatók, hogy számukra önkéntesi szolgálatuk ideje alatt is adományozható ösztöndíj.

— **Football mérkőzés.** A sátoraljauhelyi Vasutas Sport Club f. hó 11-én d. u. 1/25-kor Dókus Gyula utcai pályáján a „Kassai Magán Alkalmazottak Sport Egyesület”-vel barátságos football mérkőzést rendez. Helyárak: 80, 60 és 20 fillér.

— **Drágább lett az államszámveteltani vizsga.** A pénzügyminiszter az államszámveteltani államvizsgálatokról szóló szabályzat módosításával az államszámveteltani vizsgálatok díját az eddigi 20 koronáról 36 koronára emelte fel. A díjat a vizsgára becsatolás iránt beadott kérvényhez kell mellékelni. Míg a díj lefizetve nincs, a kérvényt nem intézik el. A jelölt, ha a kitűzött időre meg nem jelenik s elmaradását elfogadhatóan nem indokolja, a 36 koronát elveszti.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Kivágandó

ezen hirdetés az ön neje részére, hogy bevásárlásnál megfigyelhesse

a
FRANCK
nevet

a kávéőrli védjeggyel.

Csakis ezekkel ellátott doboz tartalmazza a megsokított és legjobb minőségű pótkávé.

Gyár: **KASSA.**

— **Polgári fiu- és leányiskola Poprádon.** A Magas-Tátra alján, egészséges vidék. A német szó könnyen elsajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. Felvilágosítással szivesen szolgál az igazgató *Horn József*.

Felolós szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökétől.

598/1912. szám.

Hirdetmény.

A vezetésem alatt álló bodrogközi Tiszaszabályozó társulatnál elhalálozás folytán megüresedett **töltés-felügyelői állásra** pályázatot hirdetek.

A hirdetett állással 1200 kor. évi fizetés, szabályszerű korpótlék, természetbeni lakás, 480 kor. lótarási átalány, 1 klm. fűtermés, valamint a tiszai társulat közös nyugdíjintézeténél biztosított nyugdíj élvezete van egybekötve.

Alapszabályaink 48. §-a szerint felügyelőnek vizemesteri iskolát végzett, vagy 2 évi vízépítési gyakorlatot igazoló egyének választhatók s igazolványos utasaltisztek előnyben részesítendők.

Felhívom az elírt képesítéssel bíró pályázni óhajtókat, hogy korukat, képesítésüket, erkölcsiségüket s családi helyzetüket feltüntető bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket a társulat választmányához intézve, legkésőbb folyó évi szeptember hónap 15-éig a társulat igazgatóságához Királyhelmecekre (Zemplén vármegye) juttassák el.

A választást a társulat választmánya október hónap folyamán eszközli.

A megválasztott állását november 1-én elfoglalni köteles, véglegesítése azonban csak egy évi próbaidő eltelte után fog bekövetkezni.

Perbenyik, 1912. évi augusztus hó 5.

Gróf Mailáth József,
társulati elnök.

Keresek

egy öt, esetleg négy szobából álló modern lakást

Nyiri József

főbiztos,

Apponyi-utca 22. szám.

Kazinczy-utca 30.
számu lebontandó ház
épületanyaga eladó.

Értekezni lehet az
Osztrák-Magyar Bankfiók-
ban.

Pályázat

átalakítási munkálatokra.

A sátoraljaujhelyi orth. izr. hitközségnek helyben, Justus-utca 16. és 18. számu házaiban nagyobb átalakítási és tatarozási munkálatok végzendők, amelyekről felvett rajzok a hitközség irodájában (a színház mellett) d. e. 9-12 és d. e. 3-5 óra közt megtekinthetők.

Felhívtnak a vállalkozók, hogy ezen munkálatokról szóló költségvetésüket ugyancsak jelzett irodában mielőbb adják be.

Lipschitz Adolf,
hitk. elnök.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBALMOK

Schunda V. József
cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyarmányaiból

állandó bizományi raktár
van

Werner Sárka
cimbalom-magániskolájában
Sátoraljaujhely, Rákóczi-utca 24. sz.

Igen kedvező részletfizetési módokat.
Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Bérbeadó

a Jókai-utca 50. szám alatt egy
5 szobából álló uri lakás

folyó évi szeptember hó 1-től.

Értekezhetni ugyanott.

PFEIFFER SÁNDOR

építész-építőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Árpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és le-
számolását, **tűzbiztos** gipsz és
vasbeton mennyezetek készítését
minden néven nevezendő **vas-
beton szerkezetek stati-
kai számítását és azok ki-
vitelét;** cement, granit-terazzo,
keramit, aszbeszt, aszfalt, stb.
burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és
portland cement, homlokzat kő-
por, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez
és kátrány termékekben.

Eladó.

Egy jókarban lévő masziv
vas bicikli állvány és egy
jó bicikli lámpa jutányos
áron eladó. — Bővebbet
a kiadóhivatalban.

Bérbeadó lakás.

Az Apponyi-utczában egy 5
szoba és mellékhelyiségeiből álló
földszinti külön álló lakás, f. é.
november hó 1-től bérbeadó.

Bővebb felvilágosítás szerez-
hető **dr. Kovaliczky Elek**
kir. közjegyzőnél Sátoraljaujhely.

Áruügynökök

magas jutalékkal felvételnek
E. J. KRÁLIK czégnél
Wien, VII/62. Fassziehergasse 12/8

Vérszegénység, sápkór, idegesség és
gyomor bajok ellen a legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vas-bor

mely valódi tokaji borból készül. Felnttek
és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan
tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer
a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ cz. gyógyszerertárban
Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Kézrel készített mindenféle

HORDÓ

kapható

Goldstein Sámuel

hordógyárában

Sátoraljaujhely, Kazinczy-u 90.

Compagnie Generale Transatlantique.

Francozia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójaratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison át.

Iroda: Budapest, VII. Baross-tér 15

Sürgőnyczim: Transat Budapest.